

2011-05-13

Dnr 44-2010:2508

Beslut

efter tillsyn av Bladins fristående skola i
Malmö kommun

Stiftelsen Bladins skola

2011-05-13

Box 20093

1 (3)

200 74 Malmö

Dnr 44-2010:2508

Tillsyn i Bladins fristående skola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Bladins skola skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Skolverkets tidigare tillsyn av Bladins skola som genomfördes med besök den 19 och 20 april 2005 och med beslut den 1 mars 2006 konstaterades att skolan uppfyllde kraven för fortsatt godkännande. Bladins fick dock kritik för att skolan inte var avgiftsfri och bland de förbättringsområden Skolverket fann fanns bland annat att kvalitetsarbetet behövde kopplas starkare till skolans utvecklingsarbete, att arbetet med elevernas inflytande inte var tillräckligt och att bedömning och betygssättning behövde ses över.

Vid den regelbundna tillsynen den 16 och 17 mars 2011 fann Skolinspektionen att den fristående skolan Bladins har visat på en verksamhet för förskoleklass, årskurs 1–9, the International School och gymnasieskolan där kunskapsresultaten hos eleverna är goda och måluppfyllelsen hög. Skolan har vidare en bra lärandemiljö som i stor utsträckning erbjuder trygghet och studiero för eleverna.

Bladins grundskola och gymnasieskola behöver emellertid utveckla arbetet med elevinflytande så att eleverna får ett inflytande över undervisningens arbetsformer och innehåll. Inflytandet varierar mellan lärarna och elevernas upplevelse av inflytande varierar också i relation till ålder. Detta påtalades även i den förra tillsynen. Gymnasieskolan behöver därutöver utveckla arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning genom att exempelvis utöka samverkan både inom skolan och med andra skolor.

Vid tillsynen har framkommit att det förekommer avgifter vid grundskolan och gymnasieskolan som inte kan anses vara obetydliga.

Vid tillsynen fann Skolinspektionen att Bladins International School inte visade några brister i förhållande till de områden Skolinspektionen har tillsynsansvar över.

2011-05-13

2 (3)

Dnr 44-2010:2508

Skolinspektionen bedömer att Bladins skola alltjämt uppfyller kraven för godkännande och har därmed fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Bladins grundskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Utbildningen är inte avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna (9 kap. 7 § 1985 års skollag).

Skolinspektionen har i tillsynen av Bladins grundskola identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad behöver utvecklas (9 kap. 2 § 1985 års skollag, 4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

Skolinspektionen har i tillsynen av Bladins gymnasieskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Gymnasieskolans betygskatalog förs inte i alla delar på ett sätt som motsvarar författningarnas krav (2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor; 7 kap. 6 § gymnasieförordningen; 7 kap. 18 § gymnasieförordningen; Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan (SKOLFS 2007:42)).
- Utbildningen vid gymnasieskolan är inte avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka egna hjälpmedel och enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna (9 kap. 10 § första och tredje styckena 1985 års skollag).

Skolinspektionen har i tillsynen av Bladins gymnasieskola identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Rektorn vid gymnasieskolan arbetar inte i tillräcklig omfattning för att säkerställa att betygsättningen är likvärdig inom skolan och i relation till andra skolor (9 kap. 8 § 1985 års skollag; 1 kap. 2 § 1985 års skollag; Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).

2011-05-13

3 (3)

Dnr 44-2010:2508

- Elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och utformning behöver säkerställas (9 kap. 8 § 1985 års skollag; 5 kap. 2 § 1985 års skollag; Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Mål att sträva mot; Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Riktlinjer).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Huvudman och rektorer har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 12 september 2011 .

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Maria Rydnér och undervisningsrådet Eva Andersson.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Cecilia Rösténus
Undervisningsråd/Föredragande

Anna Sandell
Utredare/Föredragande

Kopia till

Malmö kommun

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Bladins grundskola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Bladins gymnasieskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Malmö kommun under 2010/2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Bladins skola 16-17 mars.

Huvudmannen för Bladins får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

En ny gymnasieförordning trädde i kraft den 1 februari 2011 och ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2011. 1992 års gymnasieförordning ska fortsätta att gälla för utbildning som påbörjats före utgången av juni 2011.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klagöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorerna för respektive verksamhet, samt ett urval av elever vid respektive verksamhet samt företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen och rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Malmö kommun, stadsdel Västra Innerstaden angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen utnyttjar sin rätt till insyn genom att stadsdelen tar del av Bladins skolas kvalitetsredovisningar.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Bladins skola

Bladins skola	Antal elever
Fristående förskoleklass	20
Fristående grundskola	208
Internationella skolan	312
Fristående gymnasieskola	201

Källa: Skolans uppgifter 2011-04-27

Bladins skola har drivits som privat eller fristående skola sedan 1868. Huvudman för skolan är Stiftelsen Bladins skola. På 1960-talet startade Bladins grundskola med årskurserna 1–9. I slutet av 1960-talet fick Bladins också gymnasium. Den internationella skolan startade 1987. Skolan har godkännande för förskoleklass genom beslut (dnr 43-2001:3574). Sedan 2010 är skolan organiserad med en rektor för varje skolverksamhet samt en skolchef som arbetar på ett samordnande plan. Rektor för gymnasieskolan är ny sedan läsåret 2010/2011, medan övrig skolläddning funnits med under flera år. Skolan har varit mycket trångbodd och under 2010 flyttade den internationella skolan ut från de gemensamma lokalerna i Rönneholmsparken och in i en byggnad drygt 500 meter därifrån. Även grundskolan ska flytta till den nya byggnaden, medan gymnasieskolan ska bli kvar i Rönneholmsparken. Fritidsverksamhet bedrivs för elever upp till årskurs fem. Huvudmannen bedriver även förskoleverksamhet med montessoriinriktning, som är belägen i en annan del av Malmö stad.

Verksamheten vid Bladins grundskola omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Grundskolan hade vid tillsynsbesöket 228 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Malmö kommun, men skolan har även elever från Vellinge kommun.

Bladins International School är auktoriserad av International Baccalaureate Organisation (IBO) i Genève för att undervisa efter IB organisationens läroplan för Primary Years Programme och Middle Years Programme. Undervisningen sker helt på engelska och är öppen för elever mellan 3 till 16 år. Den internationella skolan hade vid tillsynsbesöket 312 elever.

Bladins fristående gymnasieskola har rätt till bidrag för Naturvetenskapligt program som i bidragshänseende förts till det nationella programmet Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapligt program och Social Science Program som i bi-

dragshänseende har förts till det nationella programmet Samhällsvetenskapsprogrammet. Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Gymnasieskolan hade vid tillsynsbesöket 201 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Malmö kommun, men skolan har även elever från andra kommuner i Skåne såsom Vellinge, Svedala och Trelleborg.

Huvudman för Bladins skola är Stiftelsen Bladins skola med organisationsnummer 846001-0948.

Tillsynsprotokoll för Bladins fristående grundskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☐

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☐

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☐

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☐

Avgifter

☒

Rektors beslutsfattande

☐

Huvudmannaskap och tillstånd

☐

Stabilitet

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad behöver utvecklas.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Vad gäller elevernas inflytande över undervisningen menar rektorn att elevernas inflytande över arbetsformer kommit längre än över innehållet i undervisningen. Vidare uppgav rektorn att det är ett område som skolan arbetar mycket med och att eleverna inte alltid förstår när de har inflytande. Elevinflytandet på Bladins grundskola handlar enligt Skolinspektionen till stor del om formellt elevinflytande i olika "råd". Elevernas intryck är att de inte får bestämma särskilt mycket, men de berättar att de får välja ordning på arbetsuppgifter, bestämma gruppindelning och i något fall innehåll och arbetsformer. Intervjuade elever menar också att det finns en variation mellan lärarna i vilken omfattning de ges möjlighet till inflytande. I Skolinspektionens senaste tillsynsrapport av skolan från 2006 påtalades att elevinflytandet inte var tillfredsställande. Då samtliga lärare fortfarande inte ger eleverna möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer behöver skolan under ledning av rektorn arbeta fram ett gemensamt förhållningssätt. Undervisningen utvärderas inte heller i tillräcklig omfattning tillsammans med eleverna i enlighet med läroplanens krav, vilket ytterligare förstärker behovet av att skolan hittar strategier för att öka elevernas inflytande. Trots rektorns och personalens intentioner att på olika vis öka elevinflytandet behöver skolan arbeta mer aktivt för att eleverna ska känna delaktighet och ges tillräckliga möjligheter till inflytande över undervisningens planering och genomförande.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Avgifter

Bedömning:

Utbildningen är inte avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Författningsstöd:

9 kap. 7 § 1985 års skollag

Motivering:

Vid intervju med elever framkommer det att det finns klasskassor och att eleverna genomför aktiviteter för att samla in pengar till kommande resor. Den framkom vidare att de insamlade pengarna inte alltid täcker alla utgifter för resan och då får eleverna bekosta detta själva. Avgifterna är ibland av betydande storlek och detta strider mot författningens krav på en avgiftsfri skola. Skolinspektionen menar att det inte går att hävda att resorna är frivilliga, då de arrangeras i skolans regi. Bladins grundskola fick vid det senaste tillsynsbesöket 2005 kritik för att utbildningen inte är avgiftsfri. Stiftelsen, som huvudman, måste säkerställa att de avgifter och kostnader som förekommer överensstämmer med kraven i skollagen.

Tillsynsprotokoll för Bladins gymnasieskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☐

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☐

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☒

Undervisningstid och tillgång

☐

Särskilt stöd

☐

Avgifter

☒

Rektors beslutsfattande

☐

Huvudmannaskap och tillstånd

☐

Stabilitet

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn arbetar inte i tillräcklig omfattning för att säkerställa att betygssättningen är likvärdig inom skolan och i relation till andra skolor.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

1 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn uppger att Bladins gymnasium tidigare haft samarbeten med andra skolor avseende exempelvis kursutbud och bedömningsfrågor. Idag har skolan endast samarbete med en (1) annan skola, och då endast i ämnet historia, eftersom skolan upplevde att samarbetena ofta blev väldigt ensidiga från Bladins sida. Skolan har därför inget nätverk där frågor kring likvärdiga bedömningar kan diskuteras i relation till andra skolor. Utan ett sådant kan skolan inte säkerställa att det ställs samma krav på deras elever som på elever vid andra gymnasieskolor.

Vad Skolinspektionen erfar är inte heller samverkan systematiserad inom skolan och sker inte i tillräcklig omfattning. Systematiserad samverkan mellan lärare är inte bara nödvändig för att säkerställa likvärdiga bedömningar, utan för att överlag skapa helhet för eleverna. Skolinspektionen tog del av exempel på lärares samverkan i form av beskrivningar av projekt, vilket de intervjuade eleverna menade var uppskattat och meningsfullt. Rektorn påtalar att han önskar att lärarna ska öka samverkan och att detta finns med som diskussionspunkt vid de konferenser rektorn håller med lärarna varje vecka. Under innevarande läsår har skolan också initierat kontakt med Lärarutbildningen i Malmö. I samarbete med personal därifrån sker kompetensutveckling kring bedömning och betygssättning i relation till den nya skollagen. Rektorn menar också att det redan nu förekommer diskussioner och samarbeten mellan lärare avseende bedömningar. Likaså menar han att han alltid uppmanar lärarna att ha sådana diskussioner och samarbeten. Även de intervjuade eleverna menar att lärare exempelvis byter prov med varandra för att se till att de gör likvärdiga bedömningar. Förändringsarbetet är således påbörjat, men saknar fortsatt systematik och tillräcklig omfattning, varför Bladins gymnasium behöver arbeta vidare med detta område.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Elevernas möjligheter till inflytande över utbildningens innehåll och utformning behöver säkerställas.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § 1985 års skollag

5 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpf 94, 2.3 Elevers ansvar och inflytande, Mål att sträva mot

Lpf 94, 2.3 Elevers ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Vid intervjun med rektorn framkom att Bladins gymnasium har svårt att involvera eleverna i utbildningens innehåll och former i tillfredsställande utsträckning. Eleverna är väldigt studiemotiverade och vill i hög utsträckning nå de högsta betygen. De vill därför att lärarna ska vara noga med att tala om vad som krävs för att nå dit och har ett svagt intresse för att delta i planeringen. Detta bekräftas av eleverna själva vid elevintervjun. Under denna uttrycks att de inte vill att undervisningen ska vara allt för flexibel, eftersom de då riskerar att inte få med sig tillräckliga kunskaper inför högre studier. De påtalade här att det är lärarna som vet vad de ska lära sig och vad som ska ingå i kursen, samtidigt som de framhävde att lärarna mycket noggrant går igenom mål och kriterier när en kurs startar. De uttrycker också att det varierar kraftigt mellan lärarna hur mycket inflytande de erbjuds. Samtidigt menar de att de upplever det som svårt att ha inflytande över vissa ämnen som uppfattas som mer fasta i sitt innehåll och sin form, exempelvis matematik. Det de intervjuade eleverna uppger att de får vara med och bestämma om är sådant som i vilken form de vill redovisa sina kunskaper. En mycket liten del handlar om inflytande över utbildningens innehåll. Inflytandet är vidare i hög utsträckning begränsat till ett reaktivt inflytande istället för ett aktivt, det vill säga de får bestämma saker utifrån förslag som läraren redan gjort upp på egen hand.

Rektorn menade att han och lärarkollegiet nyligen haft diskussioner om hur de i större omfattning kan involvera eleverna i undervisningen, men uppfattade det också som att det är ett stort tryck på lärarna från elevernas sida. Att eleverna är nöjda är inte att likställa med att de har ett tillfredsställande inflytande över sin utbildning. Det är viktigt att skolan aktivt arbetar med att ge eleverna inflytande i undervisningen som ett led i läroplanens strävansmål om att eleven vidareutvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former, utvecklar sin förmåga att aktivt bidra till en fördjupad demokrati i arbetsliv och samhällsliv samt stärker sin förmåga att själv och tillsammans med andra ta initiativ, ta ansvar och påverka sina villkor.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Bedömning och betyg****Bedömning:**

Skolans betygskatalog förs inte i alla delar på ett sätt som motsvarar författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor

7 kap. 6 § gymnasieförordningen

7 kap. 18 § gymnasieförordningen

Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan (SKOLFS 2007:42)

Motivering:

Den betygskatalog som vid tillsynstillfället förs av Bladins gymnasium saknar väsentlig information som författningarna kräver. Kod enligt SCB:s skolregister och SCB:s skolID saknas liksom uppgifter om skolform, huvudman, kommun och skola. Betygskatalogen anger kursbetyg, men inte hur många poäng kursen omfattar. Dateringen av betygen är inte heller korrekt. I betygskatalogen finns datum för införande av betyg som är senare än betygskatalogens datering. I något fall hela 6 månader senare. Det är ytterst viktigt att skolan snarast rättar till dessa brister.

Bedömningsområde: Avgifter**Bedömning:**

Utbildningen är inte avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka egna hjälpmedel och enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Författningsstöd:

9 kap. 10 § första och tredje styckena 1985 års skollag

Motivering:

Vid Bladins gymnasium genomförs en del studieresor. För en del resor bekostar skolan i princip allt, men vid både intervju med rektorn och med elever framkom att det finns resor som sker i skolans regi där eleverna får stå för kostnader som kan anses vara mer än obetydliga. Detta är i de flesta fall resor som sker inom de olika kurserna för moderna språk. De intervjuade eleverna uppskattar att det rör sig om ca 2000 kr som de själva får bekosta för själva resan. Till det kommer kostnader för mat och övrigt som eleven vill köpa under de drygt fem dagar resorna brukar vara. Både rektorn och de intervjuade eleverna menar att resorna är frivilliga. Av elevintervjun framgår att man i åt-

minstone några fall först fyllt i en blankett där man ska ange om man vill följa med och om man tror att man kan betala för resan. Om man inte kan betala har man i en del fall möjlighet att få bidrag från skolan. Det gäller dock inte språkresorna. Rektorn menar vidare att om man avstår från att följa med på studieresorna ordnas undervisning på skolan. Skolinspektionen konstaterar dock att utifrån den beskrivning som ges av språkresorna är undervisningen under dessa betydligt mindre omfattande än den de elever får som stannar kvar på skolan.

Skolinspektionen menar att det inte går att hävda att resorna är frivilliga, då de arrangeras i skolans regi. Bladins gymnasium fick redan vid det senaste tillsynsbesöket 2005 kritik för att utbildningen inte är avgiftsfri. Det är därför anmärkningsvärt att skolan fortsatt ordnar resor inom ramen för utbildningen som eleverna själva delvis får bekosta.